

Protodiagnoza pedagogiczna
młodzieży oraz rodzaje interwencji
w ramach profilaktyki uzależnień
oraz profilaktyki
innych zachowań ryzykownych.

Rodzaje rodzin

- Rodzina zdrowa (funkcjonalna) realizuje wszystkie funkcje w sposób homeostatycznie stabilny.
- Rodzina chwiejna realizuje wszystkie funkcje, ale niestabilnie, nieharmonijnie.
- Rodzina dysfunkcyjna nie realizuje jakiejś/jakichś funkcji, ale nie ma tu patologii.
- Rodzina patologiczna nie realizuje większości funkcji, cechują ją patologiczne zachowania

Funkcje rodziny c.d.:

Przekazywanie kultury dzieciom:

- nauka ról rozumianych, jako społecznie akceptowane sposoby zachowania, **granice to poczucie bezpieczeństwa**
- uczenie jak radzić sobie z nieożywionym otoczeniem, **poczucie własnej wartości**
- uczenie form i okoliczności wyrażania emocji oraz umiejętności ich kontrolowania, **rozumienie siebie i świata w kontekście emocji**
- nauczenie dziecka komunikacji (**mówienia i słuchania**),

Kim są osoby sprawiające trudności wychowawcze?

- młodzież która w swoim środowisku, w którym dorasta i wychowuje się, doświadcza deprivacji potrzeb
- **Czemu?**
- **Bo to nie ich świat!**

**Transcendencja
Samorealizacja
Estetyka, Sztuka**

**Potrzeba szacunku i
uznania (osiągnięcia,
statut społ.,
odpowiedzialność,
reputacja)**

**Potrzeba przynależności i miłości
(rodzina, uczucie, związek, zespół
pracowniczy)**

**Potrzeba bezpieczeństwa (opieka,
bezpieczeństwo, porządek, prawo,
granice)**

**Potrzeby biologiczne i fizjologiczne (picie,
jedzenie, schronienie, ciepło, seks, spanie itp.)**

Rodzaje trudności młodzieży niedostosowanej społecznie

- Zaburzenia na poziomie kontroli emocji
- Trudności na poziomie percepcji siebie
- Trudności, problemy adaptacyjne
- Niskie poczucie własnej wartości
- Niska odporność na frustrację
- Nieadekwatny obraz siebie
- Uleganie presji grupy akceptacja grupy rezygnują z własnych wartości dla akceptacji, zrozumienia, bliskości, poczucia siły i jedności

Pytania na które nie znają odpowiedzi

Brak identyfikacji i percepcji samych siebie skutkuje brakiem umiejętności odpowiedzi na pytania:

- czego chcę, czego nie chcę?
- kim jestem?
- jaki jestem?
- jaki chcę być?
- o co w tym wszystkim chodzi?

Wycofanie:

1. Fobia szkolna.
2. Izolowanie się od rówieśników.
3. Patologiczna nieśmiałość.
4. Hamujące rozwój trudności adaptacyjne.
5. Brak lub bardzo słaby kontakt z rodziną.
6. Ucieczka w świat nierealny.
7. Bardzo silne kompleksy.

AGESJA

1. Agresja fizyczna wobec rówieśników - napastliwość.
2. Agresywność wobec autorytetów.
3. Agresja fizyczna skierowana na przedmioty.
4. Agresja werbalna – wulgaryzmy, krzyk.
5. Autoagresja – oskarżanie siebie, robienie sobie krzywdy, uszkodzanie siebie.
6. Bierność, bierny opór.

Zaburzenia samooceny

1. Kompleksy.
2. Samooskarżenia.
3. Postawa rezygnacji i poddawania się, bierność bez oporu.
4. Pesymizm, brak wiary we własne możliwości.
5. „Podkładanie się”, branie na siebie winy za innych.

Grupa odniesienia zapewnia realizację potrzeb:

- Bezpieczeństwo bo wiem kim jestem i gdzie jest moje miejsce, porządek, prawo, granice
- Przynależności, możliwości realizowania siebie, bycia kimś
- Poczucie siły i sprawczości
- Pozorny wzrost poczucia własnej wartości

Najczęściej spotykane w praktyce błędy wychowawcze:

- Brak lub zaburzona komunikacja (wykłady, niesłuchanie).
- Piedestałowanie lub marginalizacja dziecka.
- Nadmierna ochrona i kontrola.
- Intelktualizacja relacji i nieadekwatne oczekiwania.
- Brak stabilnych granic - poczucie bezkarności i wszechmocy.
- niesprawiedliwe czyli „sprawiedliwe” traktowanie dzieci.
- Koalicyjność i/lub triangulacje.
- Odrzucenie lub pozorna bliskość.
- Przekupstwo, układowość i manipulowanie.
- Wpędzanie w poczucie winy lub krzywdy.
- Straszanie, grożenie i szantaż emocjonalny.
- Przemoc psychiczna i fizyczna.
- Nadużywanie bliskości lub odbieranie intymności.

Efekty błędów wychowawczych:

1. Uzależnienia (chemiczne, popędowe, od pozycji, ocen, siecioholizm etc.).
2. Wycofanie (neurotyzm).
3. Agresja, autoagresja, abnegacja, opór.
4. Zaburzenia samooceny, łaknienia.
5. Nerwice, depresja, psychozy i stany pograniczne.

- Legalnezafriko:

http://www.legalne.zafriko.pl/kat/apteka_chemia

- hyperreal.info

<http://hyperreal.info/>

- Tantum rosa: chlorowodorek benzydaminny
- Proszek ze świetlówek
- Gaz z bitej śmietany

Kim Jesteśmy?

- Patrzenie z pozycji jednej roli ogranicza
- Potrzeba pewnego poziomu świadomości i pomysłu, na temat wychowania;
- Wiedzy jakimi metodami można się posługiwać, z jakimi skutkami, co chcą przekazać wychowankom i po co,
- Podstawowej wiedzy na temat temperamentu, psychiki i rozwoju dziecka,

Sama wiedza nie wystarczy!

Wychowanie jest czasem ujmowane bardziej jako sztuka niż z góry zaprogramowane działanie

- **Bo to co naprawdę pracuje w relacji z drugim człowiekiem to osobiste zasoby**

Dyrekcja, Psychologowie, Pedagodzy, Wychowawcy, Nauczyciele.

Praca na sobą i Samopoznanie:

- Uczucia
- Potrzeby
- Granice
- Komunikacja

Jaki mamy wpływ innych i kto jest dobrym wychowawcą?

- Ten, kto jest świadomy siebie, własnych uczuć potrzeb i oczekiwań.
- Ten, kto w sposób jasny klarowny stawia właściwie granice nie raniąc przy tym innych.
- Ten, kto właściwie komunikuje się z otoczeniem.
- Ten, kto nie boi się słuchać otoczenia.
- Ten, kto stawia właściwie wymagania.
- Ten, kto kocha i szanuje innych.

Błędy wychowawcy w szkole

- Brak właściwych granic
- Niekonsekwencja w działaniu
- Iluzoryczne myślenie
- Strach przed podjęciem decyzji
- Używanie przemocy emocjonalnej
- Okazywanie braku szacunku
- Niestuchanie i wykłady
- Niechęć, Złość, Strach

Protodiagnoza

- Wymiernym wskaźnikiem spadku zainteresowania nauką i szkołą są oceny i frekwencja
- Niewymiernymi są; spostrzeżenia, obserwacja, intuicja, wymiana poglądów

Zespół pedagogiczny

- Współpraca w zespole
- Wzajemność i wsparcie
- Spójność
- Nie podwarzanie autorytetów
- Wzajemna wymiana informacji
- Koordynacja
- Dzielenie się doświadczeniem i spostrzeżeniami
- Superwizja

Czym właściwie jest interwencja?

Interwencja z definicji słownikowej jest "włączeniem się, wtrąceniem się w jakąś sprawę, wywieraniem na kogoś wpływu w celu uzyskania określonego efektu"

Rodzaj interwencji psychologiczno pedagogicznej zależy od tego co się "wtrącamy" i jakich efektów się spodziewamy podejmując interwencję?

- Domeną profilaktyki jest podjęcie działań ukierunkowanych na zapobieganie powstawaniu zaburzeń rozwoju lub ich zahamowanie.
- Pytanie nie tylko teoretyczne, ponieważ do stosowania określonych form pracy niezbędne są różne zakresy kompetencji, a nierzadko także i formalnych uprawnień

Bo nawet najlepsze prawo trzeba umiejętnie stosować!

USTAWA o postępowaniu w sprawach nieletnich

Art. 4. § 1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu.

§ 2. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

§ 3. Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.

Jedyną formą zabezpieczenia przed atakami i/lub konsekwencjami własnych działań jest umiejętne stosowanie prawa przy zachowaniu dystansu i zdrowego rozsądku.

DZIĘKUJĘ 😊

Paweł Wójcik